

Poznań, dnia roku

Wnioskodawca: [imię i nazwisko]
[ulica i nr domu]
[miejsowość i kod pocztowy]
[adres e-mail]

Organ: Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych
ul. Stawki 2
00-193 Warszawa

SKARGA
na niezgodne z prawem przetwarzanie danych osobowych

W imieniu własnym, na podstawie art. 77 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych; RODO) **składam skargę na działania spółki ZnanyLekarz sp. z o.o.** z siedzibą w Warszawie przy ul. Kolejowej 5/7, 01-217 Warszawa, wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000347997, której akta rejestrowe prowadzi Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, o numerach NIP 7010224868 i REGON 142276657 prowadzącej serwis internetowy **www.znanylekarz.pl** polegające na:

- naruszeniu obowiązków informacyjnych określonych w art. 14 w zw. z art. 15 ust. 1 RODO, a szczególnie art. 15 ust. 1 lit. g RODO;
- przetwarzaniu moich danych osobowych z naruszeniem art. 6 ust. 1 lit. f RODO w zw. z art. 21 ust. 1 RODO.

UZASADNIENIE

I. **Bezprawne przetwarzanie danych osobowych.**

(1)

Spółka ZnanyLekarz sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (zwana dalej „**ZnanyLekarz**” lub „**Spółka**”) prowadzi serwis internetowy www.znanylekarz.pl (zwany dalej „**portalem**”), w którym prezentuje dane osobowe polskich lekarzy. ZnanyLekarz przetwarza dane osobowe profesjonalistów, którzy nie zarejestrowali się w serwisie w następujących celach informowania użytkowników serwisu o prowadzeniu działalności zawodowej przez profesjonalistów, umożliwienia użytkownikom dodawania opinii o usługach świadczonych przez profesjonalistów oraz zapoznawania się z tymi opiniami, prowadzenia działalności gospodarczej.

Spółka przetwarza dane osobowe lekarzy, którzy zawarli z nią odpowiednią umowę o świadczeniu usług drogą elektroniczną, jak i tych, którzy nie zakładali profilu w ramach portalu. W zakresie lekarzy, którzy nie współpracują ze spółką spółka przetwarza dane osobowe w postaci: imiona i nazwisko, adres prowadzenia działalności (adres przyjmowania pacjentów), specjalizacja lub wykonywany zawód oraz opinie użytkowników dotyczące wykonywania zawodu.

Spółka wskazuje, że przetwarza dane osobowe lekarzy, którzy nie założyli profilu w serwisie, w oparciu o swój prawnie uzasadniony interes, co ma stanowić samodzielną podstawę dla przetwarzania zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. f RODO. Prawnie usprawiedliwiony interes realizowany przez ZnanyLekarz sp. o.o. ma polegać na informowaniu użytkowników Internetu o praktyce zawodowej lekarza, w tym jego specjalizacjach, miejscach przyjmowania pacjentów i opiniach na temat jego działalności.

Zważyć należy na fakt, iż przetwarzanie danych osobowych dopuszczalne jest po spełnieniu przesłanek określonych w art. 6 ust. 1 lit. a – f RODO. Spośród wymienionych w tym przepisie możliwości ZnanyLekarz wskazała na wymienione powyżej. W związku z tym Wnioskodawca wskazuje, że nie udzielił Spółce zgody na przetwarzanie danych osobowych, co wyklucza stosowanie art. 6 ust. 1 lit. a RODO. Zdaniem Wnioskodawcy w danym stanie faktycznym nie istnieje przepis uprawniający lub zobowiązujący ZnanyLekarz do przetwarzania jego danych osobowych bez uzyskania uprzedniej zgody, przy czym w

szczegółności do działań takich nie uprawniają przepisy ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, co wyklucza zastosowanie art. 6 ust. 1 lit. b RODO.

Zdaniem Wnioskodawcy nie zostały spełnione przesłanki zastosowania art. 6 ust. 1 lit. f RODO, tj.: gdy przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią, z wyjątkiem sytuacji, w których nadrzędny charakter wobec tych interesów mają interesy lub podstawowe prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, wymagające ochrony danych osobowych, w szczególności gdy osoba, której dane dotyczą, jest dzieckiem, czego szczegółowe omówienie zawarte jest w dalszej części niniejszego pisma.

W związku z tym przetwarzanie danych osobowych należy uznać za bezprawne.

(2)

Dane osobowe lekarzy są prezentowane na portalu w formie profilu danego lekarza, na który składają się następujące elementy: wskazanie imienia i nazwiska lekarza oraz jego specjalizacji, adres prowadzenia działalności leczniczej i opinie pacjentów o danym lekarzu. Niezależnie od tego, portal zawiera rankingi lekarzy, pozycja na których uzależniona jest od wystawionych lekarzowi opinii.

Aby edytować dane zawarte na swoim profilu i odpowiadać na opinie pacjentów, jak też spowodować usunięcie opinii, które z różnych względów są nieprawidłowe, lekarz jest zmuszony zgodnie z regulaminem portalu dokonać rejestracji na portalu. Rejestracja zgodnie jest zazwyczaj równoznaczna z zawarciem umowy ze Spółką, akceptacją regulaminu portalu oraz wyrażeniem zgody na przetwarzanie danych osobowych. Lekarz może skasować swoje konto rozwiązując umowę. W konsekwencji nie istnieje możliwość spowodowania przez lekarza usunięcia dotyczących go danych, gdy nie jest stroną umowy, ani zarejestrowanym użytkownikiem portalu, zaś bez zawarcia umowy ze ZnanyLekarz, nie ma on też możliwości modyfikowania swoich danych i obrony swojego dobrego imienia – poprzez zwalczanie komentarzy negatywnych.

Zawarcie umowy ze Spółką jest związane z koniecznością uiszczania na jej rzecz miesięcznych opłat w minimalnej kwocie 399ł netto/m-c. Należy przypuszczać, że jako spółka prawa handlowego, ZnanyLekarz prowadzi działalność gospodarczą w celu osiągnięcia zysku. Nie sposób jednocześnie wskazać na inne źródło stałych dochodów tej spółki, aniżeli wpłaty dokonywane przez lekarzy poza ewentualnymi współpracami reklamowymi.

Z powyższego wnosić należy, że pierwotnym celem przetwarzania danych przez ZnanyLekarz było zmuszenie lekarzy do zawierania umów z tą Spółką i na skutek tego zwiększenie osiąganych przez nią dochodów. Nie jest to cel prawnie usprawiedliwiony w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. f RODO.

Podkreślenia wymaga przy tym fakt, że ZnanyLekarz konsekwentnie twierdzi, iż rzekomo realizuje swoistego rodzaju misję społeczną, polegającą na umożliwieniu pacjentom społecznej kontroli nad wykonywaniem zawodu lekarza. Działalność taka nie wynika jednak z celu działania Spółki, a deklarowanie jej prowadzenia zdaje się służyć wyłącznie uzasadnieniu udostępniania danych lekarzy bez ich zgody oraz późniejszemu wymuszaniu na nich zawarcia umowy cywilnoprawnej ze Spółką. Informacje zamieszczone na portalu mają także służyć informowaniu potencjalnych pacjentów o lekarzach oraz zakresie udzielanych przez nich świadczeń. W tym zakresie portal dubluje prowadzony przez Naczelną Izbę Lekarską Centralny Rejestr Lekarzy¹, który pełni funkcję informacyjną dla pacjentów. Wskazać należy, że ten ostatni rejestr jest ogólnodostępny, zaś zamieszczenie na nim informacji nie wiąże się z koniecznością uiszczenia jakiegokolwiek opłaty.

Zdaniem Wnioskodawcy oczywistym jest, że Spółka nie jest organem władzy publicznej, czy samorządu zawodowego, których celem zadań jest przekazywanie informacji na temat działalności leczniczej. Zadania publiczne we wskazanym wypadku nie mogą być wykonywane przez spółkę, która działa na swój własny interes, zaprzeczając przy tym ideom zaufania społecznego i czerpiąc korzyść na renomie zawodów zaufania publicznego. W związku z tym nie sposób doszukiwać się w działaniach ZnanyLekarz deklarowanego i rzekomo realizowanego celu, skoro w rzeczywistości Spółka ta chce na przetwarzaniu danych osobowych jedynie zarobić – kosztem lekarzy, których dane zostały udostępnione.

Nawet przyjmując założenie, że działalności Spółki przyświeca usprawiedliwiony cel polegający na umożliwieniu kontroli społecznej nad wykonywaniem zawodu lekarza – czemu w związku z powyższymi rozważaniami należy zaprzeczyć – to jej działania nie świadczą o chęci jego realizacji. Wręcz przeciwnie, działania te nakierowane są na wymuszenie na lekarzach zawierania umów ze Spółką.

Próżno doszukiwać się w tym kontekście usiłowania umożliwienia sprawowania kontroli społecznej nad wykonywaniem zawodu lekarza. Żaden ze wskazanych powyżej celów nie uprawnia do korzystania z danych osobowych lekarza bez jego zgody, a tym,

¹ dostępny pod adresem: <http://www.nil.org.pl/rejestry/centralny-rejestr-lekarzy>.

bardziej do nieuczynienia zadość żądaniu usunięcia danych osobowych ze zbioru. Żaden z tych celów nie jest bowiem celem prawnie usprawiedliwionym w rozumieniu RODO.

Wobec powyższego, jeżeli ZnanyLekarz miała zapewnić umożliwienie opisywanej wyżej kontroli społecznej, brak jest ku temu podstaw formalnych, a cel ten w rzeczywistości i tak nie jest realizowany.

(3)

Zauważyć należy, że dane przetwarzane przez ZnanyLekarz mają zbyt szeroki zakres w stosunku do rzekomego celu działania tej Spółki. Jeżeli uznać, że prawnie usprawiedliwione jest umożliwienie pacjentom oceniania lekarzy, to do realizacji tego celu niezbędne jest co najwyżej podanie imienia, nazwiska i specjalizacji lekarza. Niezrozumiałym jest, w jaki sposób w sprawowaniu społecznej kontroli nad wykonywaniem zawodu lekarza ma pomagać upublicznienie przez Spółkę adresu, pod jakim lekarz prowadzi działalność leczniczą.

Mając na uwadze sposób, w jaki Spółka osiąga dochody, ujawnienie adresów prowadzenia działalności jawi się raczej jako wsparcie dla realizowanego przez nią celu, jakim jest płatne pośrednictwo w umawianiu wizyt lekarskich. W żadnej zatem mierze nie sposób uzasadnić przetwarzania bez zgody tak szerokiego zakresu danych osobowych.

W tym miejscu zasygnalizować należy, że nie jest jasne, w jaki sposób Spółka weszła w posiadanie danych adresowych lekarzy, skoro nie są one ujawnione w dostępnych publicznie rejestrach. Kwestia ta jest omówiona szczegółowo w punkcie II uzasadnienia niniejszej skargi.

Ujawnianie danych o lekarzach narusza także art. 65 Konstytucji, albowiem lekarz ma prawo decydować, jak wykonuje działalność zawodową. Nie ma on obowiązku informować potencjalnych pacjentów o tym, gdzie i w jakim zakresie udziela świadczeń zdrowotnych. W tym zakresie ZnanyLekarz narusza wolność wykonywania zawodu Wnioskodawcy, którego życzeniem nie jest to, aby nieograniczony krąg potencjalnych pacjentów mógł poznać jego dane personalne, specjalizację i miejsce pracy. Niezależnie od tego, wskazać należy, że wszelkie dane niezbędne z punktu widzenia ochrony pacjenta ujawnione są już we wskazanym wcześniej rejestrze prowadzonym przez Naczelną Izbę Lekarską. W takim stanie rzeczy omawiana wolność Wnioskodawcy została naruszona.

Jedynym uzasadnieniem dla wskazanych naruszeń jest ekonomiczny interes Spółki. Nakazuje to uznać, że nawet przy przyjęciu spełnienia przesłanek omówionych wcześniej, przetwarzanie danych osobowych jest niedopuszczalne.

(4)

Podsumowując, skoro:

- Wnioskodawca nie udzielił zgody na przetwarzanie swoich danych osobowych, a co więcej – zażądał zaprzestania ich przetwarzania,
- nie ma podstawy prawnej upoważniającej lub zobowiązującej ZnanyLekarz do przetwarzania danych, a
- przesłanki określone w art. 6 ust. 1 lit. f RODO nie zostały spełnione,

to przetwarzanie danych osobowych należy uznać za bezprawne.

Zdaniem Wnioskodawcy, ZnanyLekarz w rzeczywistości dąży wyłącznie do uzyskiwania korzyści ekonomicznych, jedynie zasłaniając się rzekomym działaniem na korzyść lekarzy i pacjentów. O ile naturalną jest chęć uzyskania zysku, o tyle nie jest dopuszczalne bezprawne czerpanie korzyści z danych osobowych lekarza, który nie wyraził zgody na ich wykorzystanie w celu *stricte* komercyjnym.

Z uwagi na powyższe, mając na względzie nieuczynienie zadość żądaniu usunięcia danych osobowych Wnioskodawcy z portalu z dnia [...], złożonemu na podstawie art. 21 ust. 1 RODO i stanowiącemu załącznik do niniejszego pisma, wskazać należy, że ZnanyLekarz miała obowiązek usunąć dane osobowe Wnioskodawcy, a to na podstawie art. 17 ust. 1 lit. c RODO. Niezrealizowanie wskazanego obowiązku uzasadnia wniosek o spowodowanie zaprzestania przetwarzania danych osobowych Wnioskodawcy i usunięcia wszelkich dotyczących go danych.

II. Naruszenie obowiązku informacyjnego.

Ponieważ dane przetwarzane przez ZnanyLekarz nie zostały przekazane przez Wnioskodawcę, należy stwierdzić, że Spółka uzyskała je z innego źródła. W takim stanie rzeczy zaktualizował się wynikający z art. 15 ust. 1 lit. g RODO. obowiązek Spółki do

poinformowania Wnioskodawcy o wszelkich dostępnych informacjach o źródle przetwarzanych danych osobowych.

Zdaje się, że niezrealizowanie wskazanego wyżej obowiązku informacyjnego podyktowane było wyłącznie chęcią pozbawienia lekarzy możliwości sprzeciwienia się upublicznianiu ich danych oraz ukryciu ich źródła. Zaznaczyć bowiem należy, że o ile dane odnośnie imienia, nazwiska i zakresu udzielanych przez lekarza świadczeń ujawnione są w rejestrze prowadzonym przez Naczelną Izbę Lekarską, o tyle dane dotyczące adresów prowadzenia tej działalności nie są jawne – chyba, że dobrowolnie udostępnił je sam lekarz, co jednak nie jest regułą.

Tym samym, Spółka nie uczyniła zadość spoczywającemu na niej obowiązkowi informacyjnemu, w celu ułatwienia sobie działalności gospodarczej i zmniejszenia kosztów jej prowadzenia. Nie sposób wykluczyć, że miała także na celu ukrycie sposobu, w jaki weszła w posiadanie danych lekarzy.

Mając to na uwadze należy stwierdzić, że zasadnym jest żądanie spowodowania udzielenia przez Spółkę wskazanych wyżej informacji.

Z uwagi na powyższe, wnoszę jak w *petitum*.

.....
[podpis lekarza]

Załączniki:

- pismo z dnia stanowiące sprzeciw wobec przetwarzania danych osobowych wraz z potwierdzeniem nadania listem poleconym na adres spółki ZnanyLekarz sp. z o.o.,
- pismo spółki ZnanyLekarz sp. z o.o. z dnia, stanowiące odpowiedź na sprzeciw wobec przetwarzania danych osobowych.